

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 386/2017-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. júna 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Michalom Magdolenom, advokátom, Farská 28, Nitra, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 29 D 164/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. apríla 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ku ktorému malo dôjsť postupom

Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 29 D 164/2010.

2. Z predloženej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka namieta trvanie dedičského konania vedeného pred okresným súdom pod sp. zn. 29 D 164/2010, najmä však postup okresného súdu po predložení ukončeného dedičského spisu súdnym komisárom (17. jún 2016). V tejto súvislosti uvádza, že uznesením okresného súdu č. k. 29 D 164/2010-243 z 24. júna 2016 jej bolo potvrdené nadobudnutie dedičstva ako jedinému dedičovi. Uvedené rozhodnutie bolo sťažovateľke doručené 16. septembra 2016. Následne 23. septembra 2016 sa sťažovateľka vzdala práva podať proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok a dňa 19. októbra 2016 požiadala okresný súd o vyznačenie doložky o právoplatnosti a vykonateľnosti na dedičské rozhodnutie. Proces vyznačenia doložky o právoplatnosti a vykonateľnosti považuje sťažovateľka za neprimerane dlhý a porušujúci jej ústavné práva. Dňa 7. februára 2017 preto podala predsedníčke okresného súdu sťažnosť, ktorá nielenže nevedla k odstráneniu jej právnej neistoty, ale ku dňu podania ústavnej sťažnosti (10. apríl 2017) na ňu nedostala žiadnu odpoveď.

3. S ohľadom na uvedené sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom vyslovil, že postupom okresného súdu v namietanom konaní bolo porušené jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Zároveň sťažovateľka požaduje, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietáhov, priznal jej primerané finančné zadost'učinenie v sume 5 000 € a náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

4. Ústavný súd v okolnostiach danej veci považoval za vhodné doručiť sťažnosť označenému porušovateľovi (okresný súd) ešte v prípravnej fáze a zároveň ho požiadal o zaujatie stanoviska k opodstatnenosti sťažnosti. Okresný súd sa k sťažnosti vyjadril podaním sp. zn. Spr. 1924/2017 z 19. mája 2017, doručeným ústavnému súdu 30. mája

2017, pričom v relevantnej časti svojho stanoviska uviedol: „sudkyňa právoplatnosť nevyznačila, nakoľko dňa 14.09.2016 a dňa 21.10.2016 bolo do spisu doručené podanie [REDAKOVANÉ], ktorým žiadal pripustiť vstup do dedičského konania a zaslal súdu doklady - rodný list, dedičské rozhodnutie po poručiteľovi [REDAKOVANÉ], žalobu na obnovu dedičského konania podanú na Okresný súd Bratislava I. Následne sudkyňa uvedené doklady preskúmala, ohľadne pripustenia vstupu do dedičského konania konzultovala vec i so súdnou komisárkou a dospela k záveru, že [REDAKOVANÉ] nemôže byť dedičom po poručiteľke [REDAKOVANÉ], zomr. [REDAKOVANÉ] a že podaním pána [REDAKOVANÉ] nie je dôvodné sa zaoberať. Následne dňa 18.4.2017 vyznačila na prvopise rozhodnutia právoplatnosť dňom 23.9.2016. Zároveň bolo rozhodnutie s doložkou právoplatnosti dňa 21.4.2017 expedované právnemu zástupcovi sťažovateľky a doručené mu bolo dňa 24.4.2017. ... K narušeniu plynulosti konania došlo iba v súvislosti s vyznačením právoplatnosti na rozhodnutí, ktorá bola vyznačená po viac ako 6-tich mesiacoch od nadobudnutia právoplatnosti, čo sudkyňa zdôvodňovala tým, že preštudovanie celého spisu bolo časovo náročnejšie a popri plnení si iných pracovných povinností v ďalších agendách, ktoré vybavuje a v ktorých je nutné rozhodovať v skrátených lehotách (agenda rodinných vecí, opatrovníckych vecí a vecí starostlivosti súdu o maloletých s počtom 244 nevybavených vecí), došlo k časovému posunu pri vybavovaní predmetnej veci. Tento stav bol odstránený v súvislosti s vybavením sťažnosti sťažovateľky, doručenej súdu dňa 7.2.2017, ktorá bola predložená zákonnej sudkyňi na vyjadrenie s pokynom odstrániť prietáhy pri vyznačení právoplatnosti na dedičskom rozhodnutí.“

III.

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Cieľom predbežného prerokovania každého návrhu je rozhodnúť o jeho prijatí na ďalšie konanie alebo o jeho odmietnutí, a teda vylúčení z ďalšieho konania pred ústavným súdom zo zákonom ustanovených dôvodov. Pri predbežnom prerokovaní návrhu takto ústavný súd skúmal, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (napr. III. ÚS 199/02).

10. O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti smerujúcej proti zbytočným prieskumom v súdnom konaní ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu

a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktorý vylučuje, aby ten orgán (okresný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (III. ÚS 263/03, IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, III. ÚS 342/08).

11. Podstatou sťažnosti a predmetom konania pred ústavným súdom je uplatnenie nároku sťažovateľky na ochranu pred postupom okresného súdu v dedičskom konaní vedenom pod sp. zn. 29 D 164/2010, ktoré ku dňu podania ústavnej sťažnosti nebolo právoplatne skončené, v dôsledku čoho malo byť porušené základné právo sťažovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

12. Ako vyplýva zo stanoviska okresného súdu z 19. mája 2017, napadnuté dedičské konanie, najmä pokiaľ ide o proces doručovania dedičského rozhodnutia sťažovateľke a vyznačenia doložky o právoplatnosti, neprebiehala v súlade s požiadavkou na postup súdu bez zbytočných prietahov, čo čiastočne uznala i predsedníčka okresného súdu. Z obsahu tohto vyjadrenia je však zrejmé i to, že po podaní sťažnosti na prietahy v konaní adresovanej predsedníčke okresného súdu boli vo veci sťažovateľky prijaté opatrenia na ich odstránenie, a to tým, že 18. apríla 2017 bola na dedičskom rozhodnutí vyznačená doložka o právoplatnosti s dátumom 23. september 2016.

13. Ústavný súd na základe uvedeného konštatuje, že využitie právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého mala sťažovateľka právo podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa v okolnostiach posudzovanej veci prejavilo ako účinný prostriedok nápravy, ktorý mala sťažovateľka k dispozícii a aj ho využila ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu. Hoci podľa vyjadrenia sťažovateľky predsedníčka okresného súdu dosiaľ na uvedenú sťažnosť nereagovala, je nesporné, že po uplatnení sťažnosti už nebol okresný súd vo veci nečinný, ale odstránil stav právnej neistoty sťažovateľky vyznačením predmetnej doložky na dedičskom rozhodnutí.

14. V danej situácii by ingerencia ústavného súdu znamenala duplicitné poskytnutie ochrany základným právam sťažovateľky, ktorých porušenie namieta, čo je v rozpore s primárnym účelom ústavnej sťažnosti, ktorým je poskytnutie ochrany právam, ktorých porušenie sa namieta v prípadoch, v ktorých ostatné právne prostriedky nápravy zlyhali, respektíve nevedli k náprave.

15. Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

16. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti v celom rozsahu bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky obsiahnutých v petite jej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. júna 2017